

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **J. K.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem se sídlem Veverkova 1343/1, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2009, sp. zn. SpKrÚ 32978/2009/ODSHI/12, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 3. 3. 2010, č. j. 52 Ca 39/2009 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Příkazem vydaným Městským úřadem Kralovice dne 7. 7. 2008, č. j. OD-12404/08-985/2008-Cer, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 23 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kterého se dopustil tím, že jako řidič vozidla ve dnech 3. 3., 10. 3. a 11. 3. 2008 nedodržel stanovené doby řízení a bezpečnostní přestávky, čímž porušil článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 561/2006 ze dne 15. března 2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2500 Kč.

Městský úřad Žamberk jako orgán příslušný pro provádění záznamu o počtech bodů dosažených řidiči v bodovém hodnocení a o odečtu bodů v registru řidičů podle § 124 odst. 5 písm. k) zákona č. 361/200 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), oznámil žalobci dopisem ze dne 4. 8. 2008, že žalobce dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení a vyzval jej k odevzdání řidičského průkazu. Námitky žalobce proti provedení záznamu bodů zamítl Městský úřad Žamberk rozhodnutím ze dne 4. 6. 2009, č. j. 18706/2008/SPDO/VENK/21-2B; odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 7. 2009, sp. zn. SpKrÚ 32978/2009/ODSHI/12.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočce v Pardubicích, který žalobu rozsudkem ze dne 3. 3. 2010, č. j. 52 Ca 39/2009 - 25, zamítl. Ve včas podané kasační stížnosti napadl žalobce rozsudek krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, jakož i náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti.

Dopisem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 27. 4. 2010 oznámil zástupce žalobce, JUDr. Pavel Pokorný, advokát, že žalobce dne 27. 3. 2010 zemřel. Tím také zanikla plná moc udělená žalobcem jmenovanému zástupci pro řízení o kasační stížnosti.

Podle § 19 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), má způsobilost být účastníkem řízení ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává. V souladu s § 7 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti zaniká smrtí.

Jestliže účastník ztratí po zahájení soudního řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, pak podle § 107 odst. 1 o. s. ř. soud posoudí podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením. Podle druhého odstavce téhož ustanovení, ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

Jelikož žalobce zemřel, a tudíž ztratil způsobilost být účastníkem řízení, musel Nejvyšší správní soud posoudit, zda lze podle povahy věci v řízení pokračovat. Pokračování v řízení není možné mimo jiné v situaci, kdy předmětem řízení jsou práva a povinnosti, jež jsou podle hmotného práva vázána na osobu žalobce a jejichž povaha vylučuje přechod na právní nástupce (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 7. 1999, sp. zn. I. ÚS 160/99, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Předmětem řízení v projednávaném případě je zápis bodů do registru řidičů podle zákona o silničním provozu spojený s pozbytím řidičského oprávnění. V souladu s § 123a citovaného zákona se bodovým hodnocením zajišťuje sledování opakovaného páčání přestupků nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Je to pouze sám řidič, kdo svým chováním může ovlivnit jak započítávání bodů (§ 123b zákona), tak i jejich odečítání (§ 123e zákona). Bodové hodnocení je tedy navázáno na konkrétní chování konkrétního řidiče, přičemž zákon o silničním provozu neumožňuje, aby s udělenými body bylo jakkoliv nakládáno *inter vivos* ani *mortis causa*. Rovněž řidičské oprávnění opravňuje k řízení motorového vozidla pouze držitele (§ 80 zákona) a je nepřenositelné na jiného. V případě jeho pozbytí ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu jej může získat zpět opět jen jeho bývalý držitel (123d odst. 1 téhož zákona). Právní nástupnictví ve sporu ohledně získaných bodů a ohledně pozbytí řidičského oprávnění tedy není možné: podle hmotného práva jsou práva a povinnosti vyplývající z bodového hodnocení vázána pouze na osobu konkrétního řidiče.

Zápis bodového hodnocení do registru řidičů a s ním spojené pozbytí řidičského oprávnění je navíc navázán na spáchaní přestupku na úseku dopravy nebo trestného činu, za něž je stanoveno bodové hodnocení v příloze k zákonu o silničním provozu: bez spáchaní takového přestupku nebo trestného činu (a pravomocného uložení sankce nebo trestu za ně) není možné bodové hodnocení zapsat. Trestní řízení podle trestního řádu i řízení o přestupcích přitom vycházejí ze zásady nepřipustnosti trestního stíhání toho, kdo zemřel [srov. § 11 odst. 1 písm. e) a dalších navazujících ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení (trestní řád); § 76 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích]. Judikatura Nejvyššího správního soudu pak princip nepřipustnosti trestního stíhání vztáhla obecně na správní trestání fyzických osob a dovedila, že zemřel-li žalobce v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o vině za spáchaní správního deliktu a o uložení správní sankce, nemůže soud v řízení pokračovat

s procesním nástupcem, protože to povaha věci neumožňuje (viz rozsudek ze dne 30. 4. 2008, č. j. 3 Ads 42/2008 - 75, publikovaný pod č. 1592/2008 Sb. NSS). Stejně je třeba postupovat i v řízení o kasační stížnosti. Pokud tedy nelze vést soudní řízení, jehož předmětem je trestný čin nebo přezkum rozhodnutí správního orgánu o vině za spáchání přestupku na úseku dopravy a o uložení správní sankce, jestliže obžalovaný či přestupce zemřel, tím spíše není možné po smrti těchto osob vést soudní řízení, jehož předmětem je zápis bodového hodnocení a případně pozbytí řídičského oprávnění a které je existenčně zcela závislé na spáchaném trestném činu či přestupku.

Z těchto důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v případě smrti žalobce v průběhu soudního řízení o přezkumu rozhodnutí ve věci bodového hodnocení řidičů a pozbytí řídičského oprávnění podle zákona o silničním provozu, nelze v řízení pokračovat s procesním nástupcem žalobce, jelikož to povaha věci vylučuje. Za této situace je nedostatek způsobilosti být účastníkem řízení svojí povahou neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení; Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu